༄༅། །རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཡུག་ཏི་ཥཥྚི་ཀཱ་ཀཱ་རི་ཀཱ་ནཱ་མ། བོད་སྐད་དུ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་གི་སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་དག །ཚུལ་འདི་ཡིས་ནི་སྤངས་གྱུར་པ། །རྟེན་ཅིང་འབྱུང་བ་གསུངས་པ་ཡི། །ཐུབ་དབང་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་གིས་བློ་གྲོས་ཡོད་མེད་ལས། །རྣམ་པར་འདས་ཤིང་མི་གནས་པ། །དེ་དག་གིས་ནི་རྐྱེན་གྱི་དོན། །ཟབ་མོ་དམིགས་མེད་རྣམ་པར་རྟོགས། །རེ་ཞིག་ཉེས་ཀུན་འབྱུང་བའི་གནས། །མེད་ཉིད་རྣམ་པར་བཟློག་ཟིན་གྱིས། །རིགས་པ་གང་གིས་ཡོད་ཉིད་ཀྱང་། །བཟློག་པར་འགྱུར་བ་མཉན་པར་གྱིས། །ཇི་ལྟར་བྱིས་པས་རྣམ་བརྟགས་བཞིན། །དངོས་པོ་གལ་ཏེ་བདེན་འགྱུར་ན། །དེ་དངོས་མེད་པས་རྣམ་ཐར་དུ། །གང་གིས་མི་འདོད་རྒྱུ་ཅི་ཞིག །ཡོད་པས་རྣམ་པར་མི་གྲོལ་ཏེ། །མེད་པས་སྲིད་པ་འདི་ལས་མིན། །དངོས་དང་དངོས་མེད་ཡོངས་ཤེས་པས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་གྲོལ། །དེ་ཉིད་མ་མཐོང་འཇིག་རྟེན་དང་། །མྱ་ངན་འདས་པར་རློམ་སེམས་ཏེ། །དེ་ཉིད་གཟིགས་རྣམས་འཇིག་རྟེན་དང་། །མྱ་ངན་འདས་པར་རློམ་སེམས་མེད། །སྲིད་པ་དང་ནི་མྱ་ངན་འདས། །གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །སྲིད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད། །མྱ་ངན་འདས་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད། །དངོས་པོ་བྱུང་བ་ཞིག་པ་ལ། །ཇི་ལྟར་འགོག་པར་བརྟགས་པ་བཞིན། །དེ་བཞིན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། །སྒྱུ་མ་བྱས་ལྟའི་འགོག་པ་བཞེད། །རྣམ་པར་འཇིག་པས་འགོག་འགྱུར་གྱི། །འདུས་བྱས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་མིན། །དེ་ནི་སུ་ལ་མངོན་སུམ་འགྱུར། །ཞིག་ཤེས་པ་དེར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་མ་འགགས་ན། །ཉོན་མོངས་ཟད་ཀྱང་འདས་མི་འགྱུར། །གང་ཚེ་འདིར་ནི་འགགས་གྱུར་པ། །དེ་ཡི་ཚེ་ན་གྲོལ་བར་འགྱུར། །མ་རིག་རྐྱེན་གྱིས་བྱུང་བ་ལ། །ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་ནས། །སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགགས་པའང་རུང་། །འགའ་ཡང་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་མཐོང་ཆོས་མྱ་ངན་ལས། །འདས་ཤིང་བྱ་བ་བྱས་པའང་ཡིན། །གལ་ཏེ་ཆོས་ཤེས་མཇུག་ཐོགས་སུ། །འདི་ལ་བྱེ་བྲག་ཡོད་ན་ནི། །དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ལའང་། །གང་གིས་སྐྱེ་བར་རྣམ་བརྟགས་པ། །རྣམ་པར་མི་མཁས་དེ་ཡི་

ནི། །རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་དོན་མ་མཐོང་། །ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་དགེ་སློང་གི །གལ་ཏེ་འཁོར་བ་རྣམ་ལྡོག་ན། །ཅི་ཕྱིར་རྫོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས། །དེ་ཡི་ཚོམ་པ་རྣམ་མི་བཤད། །ཚོམ་པ་ཡོད་ན་ངེས་པར་ཡང་། །ལྟ་བར་འགྱུར་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ལ་སྔོན་དང་ཐ་མ་ཅི། །སྔོན་སྐྱེས་པ་ནི་ཇི་ལྟར་ན། །ཕྱི་ནས་སླར་ཡང་བཟློག་པར་འགྱུར། །སྔོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་བྲལ་བ། །འགྲོ་བ་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་སྣང་། །གང་ཚེ་སྒྱུ་མ་འབྱུང་ཞེའམ། །གང་ཚེ་འཇིག་པར་འགྱུར་སྙམ་དུ། །སྒྱུ་མ་ཤེས་པ་དེར་མི་རྨོངས། །སྒྱུ་མ་མི་ཤེས་ཡོངས་སུ་སྲེད། །སྲིད་པ་སྨིག་རྒྱུ་སྒྱུ་འདྲ་བར། །བློ་ཡིས་མཐོང་བར་གྱུར་པ་ནི། །སྔོན་གྱི་མཐའ་འམ་ཕྱི་མའི་མཐའ། །ལྟ་བས་ཡོངས་སུ་སླད་མི་འགྱུར། །གང་དག་གིས་ནི་འདུས་བྱས་ལ། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་རྣམ་བརྟགས་པ། །དེ་དག་རྟེན་འབྱུང་འཁོར་ལོ་ཡིས། །འཁོར་ལོའི་འགྲོ་བ་རྣམ་མི་རྟོག །དེ་དང་དེ་བརྟེན་གང་འབྱུང་དེ། །རང་གི་དངོས་པོར་སྐྱེས་མ་ཡིན། །རང་གི་དངོས་པོ་གང་མ་སྐྱེས། །དེ་ནི་སྐྱེ་ཞེས་ཇི་ལྟར་བྱ། །རྒྱུ་ཟད་ཉིད་ལས་ཞི་བ་ནི། །ཟད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོག་པ་སྟེ། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་གང་མ་ཟད། །དེ་ལ་ཟད་ཅེས་ཇི་ལྟར་བརྗོད། །དེ་ལྟར་ཅི་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད། །ཅི་ཡང་འགག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །སྐྱེ་བ་དང་ནི་འཇིག་པའི་ལམ། །དགོས་པའི་དོན་དུ་བསྟན་པའོ། །སྐྱེ་བ་ཤེས་པས་འཇིག་པ་ཤེས། །འཇིག་པ་ཤེས་པས་མི་རྟག་ཤེས། །མི་རྟག་ཉིད་ལ་འཇུག་ཤེས་པས། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་རྟོགས་པར་འགྱུར། །གང་དག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་བ། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་རྣམ་སྤངས་པར། །ཤེས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི། །ལྟར་གྱུར་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་བརྒལ། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དངོས་བདག་ཅན། །ཡོད་དང་མེད་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག །ཉེས་པས་ཉོན་མོངས་དབང་གྱུར་རྣམས། །རང་གི་སེམས་ཀྱིས་བསླུས་པར་འགྱུར། །དངོས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །དངོས་པོ་མི་རྟག་བསླུ་བའི་ཆོས། །གསོག་དང་སྟོང་པ་བདག་མེད་པ། །རྣམ་པར་དབེན་ཞེས་བྱ་བར་མཐོང་། །གནས་མེད་དམིགས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །རྩ་བ་མེད་ཅིང་གནས་པ་མེད། །མ་རིག་རྒྱུ་ལས་ཤིན་ཏུ་བྱུང་། །ཐོག་མ་དབུས་མཐའ་རྣམ་པར་སྤངས། །ཆུ་ཤིང་བཞིན་དུ་སྙིང་པོ་མེད། །དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་འདྲ་བ་སྟེ། །རྨོངས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་མི་བཟད་པའི། །འགྲོ་བ་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་སྣང་། །ཚངས་སོགས་འཇིག་རྟེན་འདི་ལ་ནི། །བདེན་པ་རབ་ཏུ

གང་སྣང་བ། །དེ་ནི་འཕགས་ལ་བརྟེན་ཞེས་གསུངས། །འདི་ལས་གཞན་ལྟ་ཅི་ཞིག་ལུས། །འཇིག་རྟེན་མ་རིག་ལྡོངས་གྱུར་པ། །སྲེད་པ་རྒྱུན་གྱིས་རྗེས་འབྲང་དང་། །མཁས་པ་སྲེད་པ་དང་བྲལ་བ། །དགེ་བ་རྣམས་ལྟ་ག་ལ་མཉམ། །དེ་ཉིད་ཚོལ་ལ་ཐོག་མར་ནི། །ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ། །དོན་རྣམས་རྟོགས་ཤིང་ཆགས་མེད་ལ། །ཕྱིས་ནི་རྣམ་པར་དབེན་པའོ། །རྣམ་པར་དབེན་དོན་མི་ཤེས་ལ། །ཐོས་པ་ཙམ་ལ་འཇུག་བྱེད་ཅིང་། །གང་དག་བསོད་ནམས་མི་བྱེད་པ། །སྐྱེས་བུ་ཐ་ཤལ་དེ་དག་བརླག །ལས་རྣམས་འབྲས་བུ་བཅས་ཉིད་དང་། །འགྲོ་བ་དག་ཀྱང་ཡང་དག་བཤད། །དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་དང་། །སྐྱེ་བ་མེད་པ་དག་ཀྱང་བསྟན། །དགོས་པའི་དབང་གིས་རྒྱལ་བ་རྣམས། །ང་དང་ང་ཡི་ཞེས་གསུངས་ལྟར། །ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས། །དེ་བཞིན་དགོས་པའི་དབང་གིས་གསུངས། །འབྱུང་བ་ཆེ་ལ་སོགས་བཤད་པ། །རྣམ་པར་ཤེས་སུ་ཡང་དག་འདུ། །དེ་ཤེས་པས་ནི་འབྲལ་འགྱུར་ན། །ལོག་པར་རྣམ་བརྟགས་མ་ཡིན་ནམ། །མྱ་ངན་འདས་པ་བདེན་གཅིག་པུར། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ། །དེ་ཚེ་ལྷག་མ་ལོག་མིན་ཞེས། །མཁས་པ་སུ་ཞིག་རྟོག་པར་བྱེད། །ཇི་སྲིད་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་གཡོ་བ། །དེ་སྲིད་བདུད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དེ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་འདི་ལ་ནི། །ཉེས་པ་མེད་པར་ཅིས་མི་འཐད། །འཇིག་རྟེན་མ་རིག་རྐྱེན་ཅན་དུ། །གང་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་གསུངས་པ། །འདི་ཡི་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་འདི། །རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཞེས་ཅིས་མི་འཐད། །མ་རིག་འགགས་པར་གྱུར་པ་ན། །གང་ཞིག་འགག་པར་འགྱུར་བ་དེ། །མི་ཤེས་པ་ལས་ཀུན་བརྟགས་པར། །ཇི་ལྟ་བུར་ན་གསལ་མི་གྱུར། །གང་ཞིག་རྒྱུ་དང་བཅས་འབྱུང་ཞིང་། །རྐྱེན་མེད་པར་ནི་གནས་པ་མེད། །རྐྱེན་མེད་ཕྱིར་ཡང་འཇིག་འགྱུར་བ། །དེ་ནི་ཡོད་ཅེས་ཇི་ལྟར་རྟོགས། །གལ་ཏེ་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས། །དངོས་མཆོག་ཞེན་ནས་གནས་པ་ནི། །ལམ་དེ་ཉིད་ལ་གནས་པ་སྟེ། །དེ་ལ་ངོ་མཚར་ཅུང་ཟད་མེད། །སངས་རྒྱས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །ཀུན་ལ་མི་རྟག་སྨྲ་བ་རྣམས། །རྩོད་པས་དངོས་རྣམས་མཆོག་བཟུང་བས། །གནས་པ་གང་ཡིན་དེ་སྨད་དོ། །འདི་ལམ་དེ་ཡི་ཞེས་གང་དུ། །རྣམ་པར་དཔྱད་ནས་མི་དམིགས་ན། །རྩོད་པ་འདིའམ་དེ་བདེན་ཞེས། །མཁས་པ་སུ་ཞིག་སྨྲ་བར་འགྱུར། །དེ་དག་གིས་ནི་མ་བརྟེན་པར། །བདག་གམ་འཇིག་རྟེན་མངོན་ཞེན་

པ། །དེ་དག་ཀྱེ་མ་རྟག་མི་རྟག །ལ་སོགས་ལྟ་བས་འཕྲོགས་པ་ཡིན། །གང་དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། །དེ་ཉིད་དུ་ནི་གྲུབ་འདོད་པ། །དེ་དག་ལ་ཡང་རྟགས་སོགས་སྐྱོན། །དེ་དག་ཇི་ལྟར་འབྱུང་མི་འགྱུར། །གང་དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། །ཆུ་ཡི་ཟླ་བ་ལྟ་བུར་ནི། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ལོག་མིན་པར། །འདོད་པ་དེ་དག་ལྟས་མི་འཕྲོགས། །དངོས་པོར་ཁས་ལེན་ཡོད་ན་ནི། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་འབྱུང་བ་ཡི། །ལྟ་བ་མི་བཟད་མ་རུངས་འབྱུང་། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྩོད་པར་འགྱུར། །དེ་ནི་ལྟ་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱུ། །དེ་མེད་ཉོན་མོངས་མི་སྐྱེ་སྟེ། །དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ཡོངས་ཤེས་ན། །ལྟ་དང་ཉོན་མོངས་ཡོངས་སུ་འབྱང་། །དངོས་པོར་ཁས་ལེན་ཡོད་ན་ནི། །གང་གིས་དེ་ཤེས་འགྱུར་སྙམ་ན། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་དེ། །བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་མ་སྐྱེས་པས། །དེ་ཉིད་མཁྱེན་པ་མཆོག་གིས་གསུངས། །ལོག་པའི་ཤེས་པ་ཟིལ་གནོན་པ། །བདེན་པ་མིན་ལ་བདེན་རྫུན་པའི། །ཡོངས་སུ་འཛིན་དང་རྩོད་སོགས་ཀྱི། །རིམ་པ་ཆགས་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་དག །རྣམས་ལ་ཕྱོགས་མེད་རྩོད་པ་མེད། །གང་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱོགས་མེད་པ། །དེ་ལ་གཞན་ཕྱོགས་ག་ལ་ཡོད། །གང་ཡང་རུང་བའི་གནས་རྙེད་ནས། །ཉོན་མོངས་སྦྲུལ་གདུག་གཡོ་ཅན་གྱིས། །ཟིན་པར་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་སེམས། །གནས་མེད་དེ་དག་ཟིན་མི་འགྱུར། །གནས་བཅས་སེམས་དང་ལྡན་རྣམས་ལ། །ཉོན་མོངས་དུག་ཆེན་ཅིས་མི་འགྱུར། (གང་ཚེ་བར་མར་འདུག་ན་ཡང་།) །ཉོན་མོངས་སྦྲུལ་གྱིས་ཟིན་པར་འགྱུར། །བྱིས་པ་བདེན་པར་འདུ་ཤེས་པས། །གཟུགས་བརྙན་ལ་ནི་ཆགས་པ་བཞིན། །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་རྨོངས་པའི་ཕྱིར། །ཡུལ་གྱི་གཟེབ་ལ་ཐོགས་པར་འགྱུར། །བདག་ཉིད་ཆེ་རྣམས་དངོས་པོ་དག །གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །མིག་གིས་མཐོང་ནས་ཡུལ་ཞེས་ནི། །བྱ་བའི་འདམ་ལ་མི་ཐོགས་སོ། །བྱིས་པ་རྣམས་ནི་གཟུགས་ལ་ཆགས། །བར་མ་དག་ནི་ཆགས་བྲལ་འགྱུར། །གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ཡི། །བློ་མཆོག་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གྲོལ། །སྡུག་སྙམ་པ་ལས་ཆགས་པར་འགྱུར། །དེ་ལས་བཟློག་པས་འདོད་ཆགས་བྲལ། །སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་ལྟར་དབེན་པར། །མཐོང་ནས་མྱ་ངན་འདའ་བར་འགྱུར། །ལོག་པའི་ཤེས་པས་མངོན་གདུང་བའི། །ཉོན་མོངས་སྐྱོན་རྣམས་གང་ཡིན་དེ། །དངོས་དང་དངོས་མེད་རྣམ་རྟོག་

པ། །དོན་ཤེས་འགྱུར་ལ་མི་འབྱུང་ངོ་། །གནས་ཡོད་ན་ནི་འདོད་ཆགས་དང་། །འདོད་ཆགས་བྲལ་བར་འགྱུར་ཞིག་ན། །གནས་མེད་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས། །ཆགས་པ་མེད་ཅིང་ཆགས་བྲལ་མིན། །གང་དག་རྨན་པར་དབེན་སྙམ་དུ། །གཡོ་བའི་ཡིད་ཀྱང་མི་གཡོ་བ། །ཉོན་མོངས་སྦྲུལ་གྱིས་དཀྲུགས་གྱུར་པ། །མི་ཟད་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་བརྒལ། །དགེ་བ་འདི་ཡིས་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་བསགས་ཏེ། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི། །དམ་པ་གཉིས་ནི་ཐོབ་པར་ཤོག །རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ།། །།རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་མུ་ཏི་ཏ་ཤྲཱི་ཞལ་སྔ་ནས་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་པ་ཚབ་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱིས་བཅོས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ།། །།